

Aleksander Makedonski in helenizem

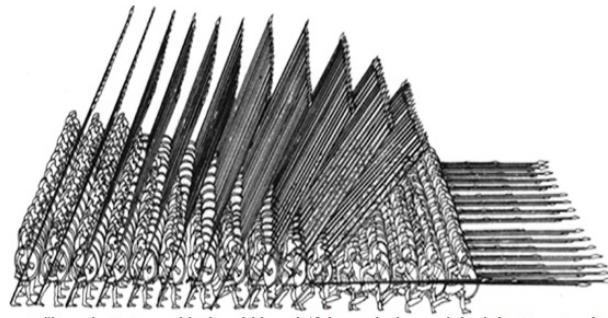

Leta 395 pr.n.š. je postal makedonski kralj Filip II, ki je pred tem živel v ujetništvu v grškem polisu Tebe. Tam se je seznanil z grško kulturo, ki je bila dosti bolj napredna od makedonske.

Njegov cilj je bil združiti grške polise pod vodstvom Makedoncev in skupen boj proti Perziji.

**V bojih proti Grkom Makedonci zahvaljujoč
boljši izurjenosti in organiziranosti vojske
zmagajo (odločilna je bila bitka pri Harioneji
leta 338 pr.n.š)**

Težka pehota je pred bitko oblikovala falango (sulice so bile dolge 7 metrov).
Za razliko od Grkov so Makedonci v boju uporabljali tudi konjenico.

**Zmagovalci se nad poraženci niso maščevali
ampak so jim ponudili sodelovanje v skupnem
boju proti Perziji.**

**Vse grške države razen Šparte so se pod
vodstvom Makedonije združile v vsegrško
zvezo.**

**Filip II. je bil sredi priprav na skupen vojaški
pohod proti Perziji leta 336 pr.n.št. ubit.**

Po smrti Filipa II je prestol zasedel njegov dvajset letni sin Aleksander III Makedonski. Njegov oče ga je že od rane mladosti pripravljaj na vodenje države.

Za učitelja mu je priskrbel največjega misleca starega veka Grka Aristotla.

Že kot mladostnik je sodeloval v vojaških pohodih in bitkah zato mu je makedonska vojska zaupala.

Aleksandrov vojaški pohod proti Perzijcem in in oblikovanje imperija (velike države).

Priprave na vojaški pohod so se pričele pozimi 335 pr.n.š. Aleksander je zbiral zaveznike, novačil najemnike, pripravljaj ladjedvje in se spoznaval z bojiščem.

Naslednje leto mogočna vojska, ki je štela 30 000 pešakov in 5000 konjenikov (Makedoncev je bilo okoli 15 000, ostali so bili Grki in barbari) vdre na severozahod Male Azije. Vojaški pohod se je pričel.

S pomočjo zemljevida in besedila v učbeniku na strani 48 spremljaj Aleksandrov vojaški pohod, pomembnejše bitke in osvojitve.

V bitki pri Gaugameli je poražen perzijski vladar Darej III.

Aleksander v bitki pri Gaugamelah (mozaik, 1. st.n.š., Favnova hiša v Pompejih, sedaj v Neapeljskem nacionalnem arheološkem muzeju)

Vojaški pohod se je končal po enajstih letih na mejah indijske države.

Izčrpana vojska se mu je uprla zato se je bil prisiljen vrniti.

Aleksander je umrl v Babilonu v svojem triintridesetem letu zaradi mrzlice.

Kako je Aleksander Makedonski zamislil ureditev in vodenje svoje ogromne države?

- v Makedoniji je bil kralj**
- v odnosu do Grkov je bil voditelj, pooblaščen vojskovodja v vojni s Perzijo**
- v Aziji (Perziji) in Egiptu pa neomejeni vladar**

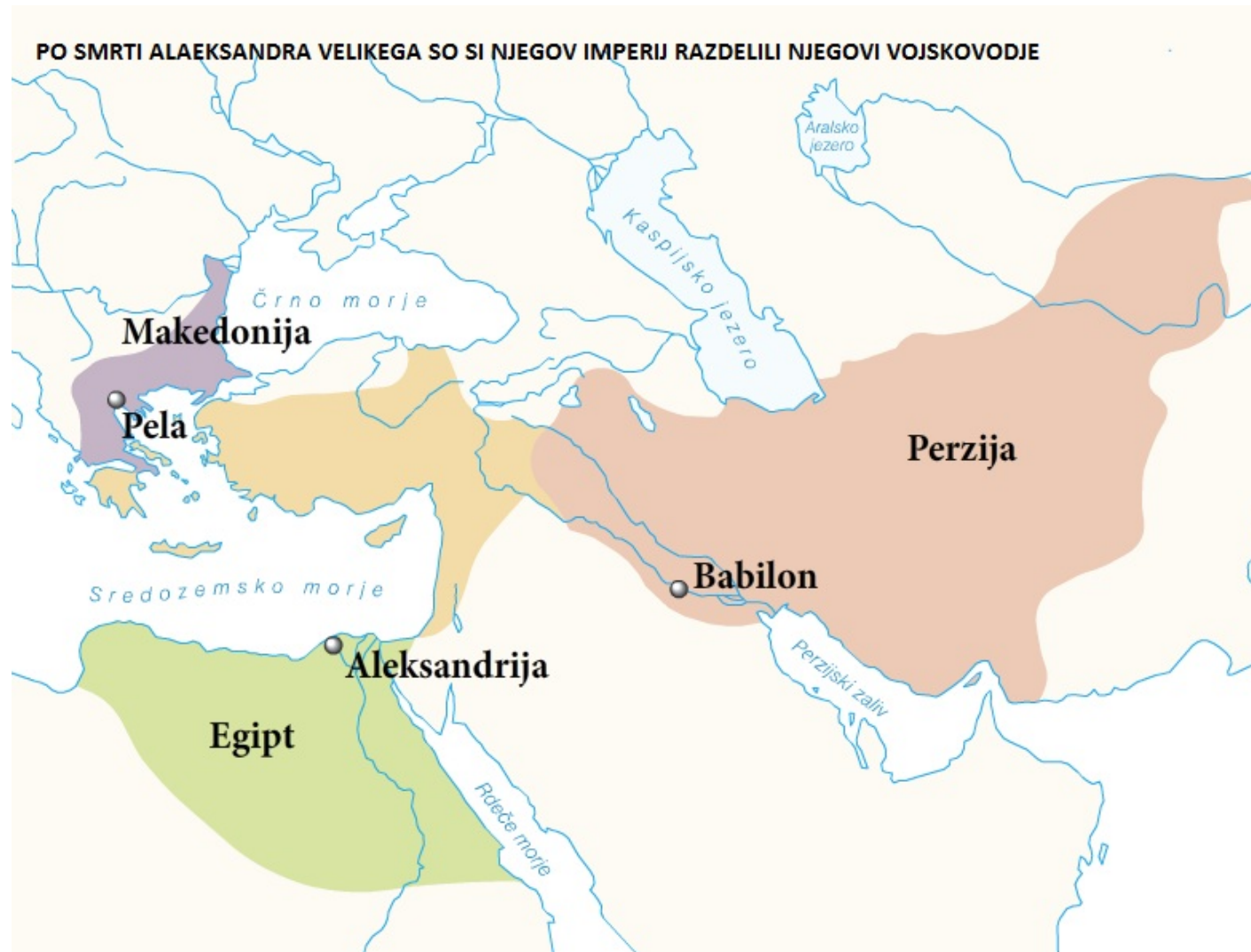
Aleksander se je zavedal, da ogromne države ne bo mogoče upravljati s prisilo, zato si je prizadeval, da bi se premagana ljudstva čim bolj spoštovala in pobratila med sabo.

V mislih je imel predvsem Makedonce, Grke in Perzijce.

Idejo o pobratenju in sodelovanju med narodi njegove države je Aleksander uresničeval na več načinov:

- spodbujal je množične poroke svojih vojakov s Perzijkami (primer: na poroki v Suzi, 324 pr.n.š. se je poročilo 10 000 njegovih vojakov in poveljnikov s perzijskomi ženami, sam pa je vzel za ženo hčero perzijskega kralja Dareja,
- Aleksander prevzame perzijski način oblačenja in obrede;
- za upravnike osvojenih dežel je imenoval tudi Perzijce,
- v vojski je bilo vedno več pripadnikov azijskih ljudstev,
- Perzijce postavlja kot vojaške poveljnike grškim enotam, kar je Grke močno razburilo;
- z ustanavljanjem mest spodbuja grško kolonizacijo Azije in s tem širjenje grške kulture (ustanovil naj bi 70 mest z imenom Aleksandrija,
- z uvedbo poenotenega denarnega sistema (osnovo so predstavljali srebreniki) in dajanjem v obtok velikih količin denarja je pospešil gospodarski napredek;

Kaj se je zgodilo z Aleksandrovo državo po njegovi smrti?

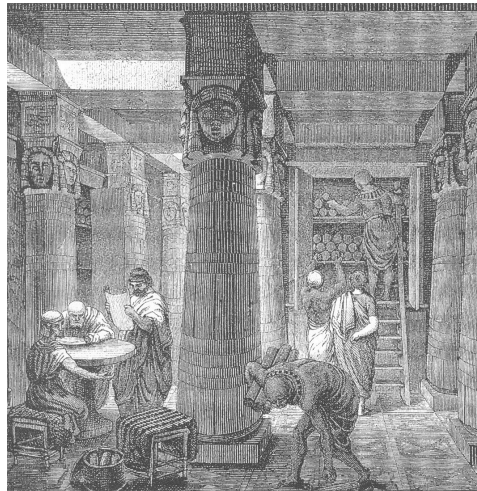
In kakšne so bile posledice Aleksandrove politike?

- **Grški jezik in kultura sta se razširila v Malo Azijo, Metopotamijo, Perzijo**
- **pričelo se je novo zgodovinsko obdobje, ki ga imenujemo HELENIZEM (od konca 4. stol pr.n.š do približno leta 30 pr.n.š.), za to obdobje je značilno širjenje grškega načina razmišljanja, grške znanosti in umetnosti, in povezovanje z znanjem ter kulturami drugih ljudstev;**
- **grški polisi postopoma dokončno izgubijo samostojnost, grški svet ogroža novo nastajajoča velesila, to je RIMSKA DRŽAVA**

**ALEKSANDRIJA v Egiptu - kulturno središče
helenistične dobe**

**Mesto je slovelo po največji knjižnici
takratnega časa,**

**po znamenitem svetilniku, ki se je imenoval
Pharos ...**

